

ΒΗΜΑ *Magazine*

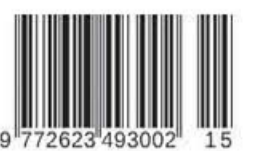
Η ΑΛΛΗ

Ο
P
R

A
H

Η ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ-
ΒΙΛΙΟΝΑΙΡΗ
ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ
ΤΩΝ ΚΟΡΥΦΑΙΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΩΝ
ΤΟΥ ΠΑΛΗΤΗ
ΑΠΟΛΑΜΒΑΝΕΙ
ΤΗ ΝΕΑ ΤΗΣ ΖΩΗ ΚΑΙ
ΤΗΝ ΑΝΑΝΕΩΜΕΝΗ-
ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΤΗΣ
ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΜΑΚΡΙΑ
ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ
ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΑΘΟΓΕΝΕΙΕΣ
ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ ΤΑ ΚΟΡΥΦΑΙΑ SPORTS CLUBS ΓΙΑ ΠΟΛΟ, ΣΚΟΥΟΣ, ΚΡΟΚΕ ΕΙΝΑΙ ΕΔΩ
ΠΡΟΣΩΠΑ ΕΝΤ. ΚΛΟΥΤΚ, Ι. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ, Γ. ΛΙΣΕΤΣΚΙ, ΚΡ. ΚΑΡΕΜΠΕ, Α. ΑΡΑΠΛΑΚΗΣ
ΔΕΙΝΟΣΑΥΡΟΙ ΟΙ ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΛΑΙ ΠΟΤΕ ΚΥΡΙΑΡΧΟ ΕΙΔΟΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ... ΜΑΝΙΑ

Η ΑΣΤΑΜΑΤΗΤΗ ΟΠΡΑ ΓΟΥΪΝΦΡΕΪ

Η διάσημη παρουσιάστρια, η οποία δεν έχει σταματήσει να αιχμαλωτίζει το ενδιαφέρον του παγκόσμιου κοινού με τη δημόσια παρουσία της εδώ και σχεδόν πέντε δεκαετίες, εμφανίζεται ανανεωμένη και έτοιμη για νέες προκλήσεις.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΙΩΡΓΟ ΝΑΣΤΟ

Συζητιέται πολύ το όνομα της Οπρα Γουίνφρεϊ τις τελευταίες εβδομάδες, είτε επειδή χάρη στην τεράστια περιουσία της (η οποία ξεπερνά τα 2,8 δισεκατομμύρια δολάρια) βρέθηκε για ακόμη μία χρονιά στη λίστα του «Forbes» με τις πλουσιότερες διασημότητες στον πλανήτη (αξίζει να πούμε ότι ανήκει στο κλαμπ των billionaires από το 2003 – ήταν φυσικά η πρώτη μαύρη γυναίκα που το πέτυχε), είτε με τις έντονες συζητήσεις που προέκυψαν μετά την προβολή, μέσα στον Μάρτιο που πέρασε, της ειδικής τηλεοπτικής εκπομπής με τίτλο «An Oprah Special: Shame, Blame, and the Weight Loss Revolution» στο δίκτυο ABC, όπου έθεσε ξανά στο επίκεντρο τη μάχη που δίνει ολόκληρη τη ζωή της για τον έλεγχο του βάρους της. Η αλήθεια βεβαίως είναι πως ακόμη και αυτό αποδεικνύει απλώς πως σε μία εποχή που κυριαρχείται από παροδικά trends και εφήμερης λάμψης influencers, η επιρροή της 70χρονης πλέον γυναίκας δεν έχει υποχωρήσει ούτε στο ελάχιστο: στην περίπτωση της η φράση «μία και μοναδική» δεν είναι υπερβολή.

Ζητήματα ειδικού βάρους

Σχεδόν 13 χρόνια μετά την προβολή του τελευταίου επεισοδίου του καθημερινού «The Oprah Winfrey Show», είναι εύκολο να ξεχάσει κανείς με πόση φανυχλα αντιμέτωπιζε ο σκανδαλοθηρικός τύπος το σώμα της Οπρα. Η Γουίνφρεϊ θυμάται φυσικά κάθε τέτοιο σχόλιο και ξεκινά το «Shame, Blame and the Weight Loss Revolution» λέγοντας πως «επί 25 χρόνια, το να κοροϊδεύουν το βάρος μου ήταν κάτι σαν εθνικό σπορ». Η εκπομπή της φυσικά ασχολείται κυρίως με το στίγμα της παχυσαρκίας και την αναδυόμενη κουλτούρα γύρω από τα νέα φάρμακα για την απώλεια βάρους, με πιο διάσημο, μεταξύ άλλων, το Ozempic (το οποίο ωστόσο χορηγείται για τη θεραπεία του σακχαρώδους διαβήτη τύπου II). Κάποιοι είδαν στην παραδοχή της Οπρα ότι η ίδια έχει χάσει τα κιλά που ήθελε λαμβάνοντας και κάποιο από τα σχετικά σκευάσματα (το οποίο ωστόσο δεν κατονόμασε), μια νέα προοπτική και την ενθάρρυνση μιας ολιστικής προσέγγισης για την υγεία και την ευεξία, την

ενσυναίσθηση και την ενδυνάμωση. Για κάποιους άλλους, βεβαίως, η διάσημη παρουσιάστρια παραμένει κάποια που έχει δώσει και στο παρελθόν χώρο σε αμφιλεγόμενες μεθόδους απώλειας κιλών και ακραίες δίαιτες και αναρωτιούνται πώς γίνεται να αφιερώνει σήμερα ολόκληρες εκπομπές σε σκευάσματα στα οποία κατά πάσα πιθανότητα κάποιος πρέπει να παραμείνει για μια ζωή, διαφορετικά είναι πολύ πιθανό να πάρει ξανά όλο το βάρος που έχει χάσει. Ορισμένοι θέτουν και ερωτήματα αναφορικά με τη διά βίου χρήση τους, καθώς πρόκειται για σχετικά νέα σκευάσματα, συνεπώς σε κανέναν δεν έχουν χορηγηθεί για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα.

Περιμένοντας αυτά τα ερωτήματα να απαντηθούν, δεν μπορούμε να μην παραδεχτούμε ότι το επίτευγμα της Οπρα Γουίνφρεϊ να ξεφύγει από τη φτωχική, δύσκολη παιδική ηλικία της στην Πολιτεία του Μισισσιππή και να αναδειχθεί σε παγκόσμιο είδωλο στον χώρο των media και του θεάματος εν γένει, αποτελεί απόδειξη της αποφασιστικότητας, της φιλοδοξίας και των εξαιρετικών ικανοτήτων της. Χρειά-

JASON BEED/REUTERS

● Η «Queen of All Media» τον Δεκέμβριο του 2007, με τον ανερχόμενο τότε Μπαράκ Ομπάμα. Η στήριξη της ήταν καίριας σημασίας για την ανάρρησή του στο Οβάλ Γραφείο.

στηκε να ανταρθεί αμέτρητες αντιξοότητες, ακόμη και σεξουαλική κακοποίηση και φυλετικές διακρίσεις, και το ξεκίνημά της ήταν γεμάτο προκλήσεις. Ωστόσο, το αδάμαστο πνεύμα της φάνηκε από νεαρή ηλικία. Υπήρξε ανέκαθεν αδηφάγα αναγνώστρια, έβρισκε παρηγοριά, καταφύγιο και έμπνευση στα βιβλία, που της «άνοιξαν» το μυαλό και ενδυνάμωσαν την ψυχή της. Αυτή η διανοητική περιέργεια και η ανθεκτικότητα ήταν που την ώθησαν μπροστά, θέτοντας τις βάσεις για μια αξιοζήλευτη καριέρα στα μέσα ενημέρωσης. Το τιλοφορούμενο «The Oprah Winfrey Show», που προβλήθηκε επί 25 χρόνια, από το 1986 έως το 2011, και παραμένει το daytime talk show με την υψηλότερη τηλεθέαση στην ιστορία της αμερικανικής τηλεόρασης, επαναπροσδιόρισε το φορμά των εκπομπών αυτού του είδους. Ανατρέποντας την παραδοσιακή δομή αυτών των σόου, η σκαλέτα περιλάμβανε συνεντεύξεις διασημοτήτων, συζητήσεις για λογοτεχνία, θέματα για την ευζωία, την αυτοβελτίωση και την κοινωνία, δώρα και εκπλήξεις, όλα πασαλισμένα με τη γοητεία και τη ζεστασιά που εξέπεμπε η Οπρα. Η εκπομπή μετατράπηκε γρήγορα σε δημοφιλή πλατφόρμα για την προσέγγιση ζητημάτων που θεωρούνταν ταμπού και για την υποστήριξη της κοινωνικής αλλαγής. Μέσα από πρωτοβουλίες όπως το Oprah's Book Club, η Γουίνφρεϊ εξελίχθηκε επίσης σε επιδραστική φιγούρα της λογοτεχνίας, αλλάζοντας το τοπίο της φιλιαναγνωσίας στην Αμερική. Η ικανότητά της να συνδέεται τόσο με τους καλεσμένους της όσο και με το κοινό σε κάθε γωνιά της χώρας (και του κόσμου) σε ένα βαθιά προσωπικό επίπεδο, μετέτρεψε εκατομμύρια θεατές σε μια αφοσιωμένη κοινότητα, κερδίζοντας πολλά βραβεία στη μακρά αυτή διαδρομή, μαζί με τον άτυπο τίτλο της γκουρού των μέσων ενημέρωσης – συχνά την έχουν αποκαλέσει «Queen of All Media».

Από τον Τζάκσον στους Σάσεξ

Σε όλη τη λαμπρή καριέρα της, η Γουίνφρεϊ έχει πραγματοποιήσει μερικές από τις πιο ρηξικέλευθες και πολυσυζητημένες συνεντεύξεις, συχνά γράφοντας χρυσές σελίδες στην ιστορία της поп κουλτούρας. Η ειλικρινής συνομιλία της με την Ελεν Ντε Τζένερις το μακρινό 1997, στο πλαίσιο της οποίας η καλε-

«
Εντονες συζητήσεις
προέκυψαν μετά
την προβολή,
μέσα στον Μάρτιο
που πέρασε, της
ειδικής τηλεοπτικής
εκπομπής με τίτλο
“An Oprah Special:
Shame, Blame, and
the Weight Loss
Revolution” στο
δίκτυο ABC, όπου
η Γουίνφρεϊ έθεσε
ξανά στο επίκεντρο
τη μάχη που δίνει
ολόκληρη τη ζωή
της για τον έλεγχο
του βάρους της
»

ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΟ ΚΑΡΑΣΑΡΙΝΗ

Στις 20 Φεβρουαρίου 1824 ο ιερέας, θεολόγος, γεωλόγος και καθηγητής του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης Γουίλιαμ Μπάκλαντ εμφανίστηκε ενώπιον της Γεωλογικής Εταιρείας του Λονδίνου προκειμένου να προβεί σε μια σημαντική ανακοίνωση. Στρατιώτης σε έναν μαινόμενο πόλεμο λογίων γύρω από την προέλευση της μορφής του κόσμου στο φως των συνεχιζόμενων ανακαλύψεων υπολειμμάτων προϊστορικών ζώων, ο Μπάκλαντ είχε προκαλέσει αίσθηση το 1822 ανάγοντας απολιθώματα που είχε βρει στο Γιόρκσαϊρ σε μια περίοδο πριν από την υποπθήμενη χρονολογία του κατακλυσμού του Νώε και αποδεικνύοντας ότι το βάθος της ιστορίας του πλανήτη ήταν πολύ μεγαλύτερο από αυτό που όριζε η χριστιανική Εκκλησία. Αυτή τη φορά η παρέμβασή του δεν έμοιαζε τόσο καταλυτική. Η διάλεξή του αφορούσε τα πορίσματα της μελέτης των αποσπασματικών απολιθωμάτων της σπονδυλικής στήλης, των μελών και των δοντιών ενός «ωστόκου πλάσματος που ανήκε στην τάξη των σαυροειδών». Το γιγάντιο μέγεθός του ώθησε τον Μπάκλαντ να του δώσει το όνομα «Μεγαλόσαυρος». Δεν μπορούσε να το γνωρίζει ο ίδιος, αλλά εκείνη τη στιγμή μόλις είχε θέσει τα θεμέλια για την ονοματοδοσία και τη μακρά, θριαμβευτική δεύτερη ζωή του γένους των δεινοσαύρων.

Εκείνη η συνεδρίαση της Γεωλογικής Εταιρείας, χαρακτηριστική εκδήλωση του τρόπου με τον οποίο η γνώση γινόταν αντικείμενο διαπραγμάτευσης μεταξύ επαγγελματιών και ερασιτεχνών μελετητών σε μια κοινωνία όπου το πανεπιστήμιο ως θεσμός δεν ταυτιζόταν ακόμη με την ερευνητική διαδικασία, ήταν δείγμα της μετάβασης που συντελούνταν στη μεταναπολεόντεια Ευρώπη. Πολιτικά, το συντηρητικό καθεστώς της Ιεράς Συμμαχίας έτριζε μετά τις καρμποναρικές εξεγέρσεις στην Ιταλία το 1820 και την Ελληνική Επανάσταση το 1821: την επόμενη εικοσαετία το αίτημα της διεύρυνσης της ψήφου και της συνταγματικής διακυβέρνησης θα κατέληγε στις πανευρωπαϊκές εμβέλειες Επαναστάσεις του 1848. Καθώς η ισχύς της μοναρχίας και της Εκκλησίας, στυλοβατών της καθεστηκυίας τάξης, ελαττωνόταν, η παραδοσιακή ερμηνεία του κόσμου έδινε τη θέση της σε νεωτερικές προσεγγίσεις. Ήδη από τον 17ο αιώνα τα απολιθώματα αποτελούσαν ένα σοβαρό πρόβλημα για τους φυσιοδίφες, εφόσον η ύπαρξή τους δεν συμφωνούσε με τη βιβλική εικόνα της Δημιουργίας. Το 1813 ο Ζορζ Κιβιέ, πατέρας της παλαιοντολογίας, διατύπωσε στο «Δοκίμιο περί θεωρίας της Γης» την ιδέα ότι η ζωή στον πλανήτη είχε διαμορφωθεί από πολλαπλά κατακλυσμικά γεγονότα υπεύθυνα για την εξαφάνιση πλήθους ειδών, ίχνη των οποίων αποτελούσαν τα απολιθώματα. Προχωρώντας ακόμα περισσότερο, οι φυσιογνώστες Ζαν-Μπατίστ Λαμάρκ και Επέν Ζοφρούα ντε Σεντ-Ιλιέρ πρότει-

● Σκελετός μεγαράπτορα στο Εθνικό Μουσείο Επιστήμης του Τόκιο, μέρος της έκθεσης «Οι δεινόσαυροι της Γκοντβάνα», το 2009.

Η ΕΠΟΧΗ ΤΩΝ ΔΕΙΝΟΣΑΥΡΩΝ

Πριν από διακόσια χρόνια η ονοματοδοσία των πρώτων εκπροσώπων του πάλαι ποτέ κυρίαρχου είδους θα εξέθρεφε σε μελετητές και κοινό μια μανία που διαρκεί αμείωτη ως σήμερα.

● Ο Γουίλιαμ Μπάκλαντ ονόμασε τον πρώτο δεινόσαυρο το 1824.

ναν μια πρόιμη μορφή εξέλιξης των έμβιων οργανισμών, από ένα διαφορετικό, λιγότερο συνεκτικό μονοπάτι σκέψης από εκείνο της φυσικής επιλογής στο οποίο θα βάδιζε αργότερα ο Κάρολος Δαρβίνος. Κάποια χρόνια αργότερα ο ελβετοαμερικανός βιολόγος και γεωλόγος Λουί Αγκασί θα πρότεινε την ύπαρξη μιας εποχής παγετώνων ως κομβικού στοιχείου της όλης συζήτησης. Κοινή γραμμή δεν υπήρχε, εννοείται: όλοι υποδέχονταν τις θεωρίες όλων με σκεπτικισμό και αμφιβολία.

Οι βρετανοί «νονοί»

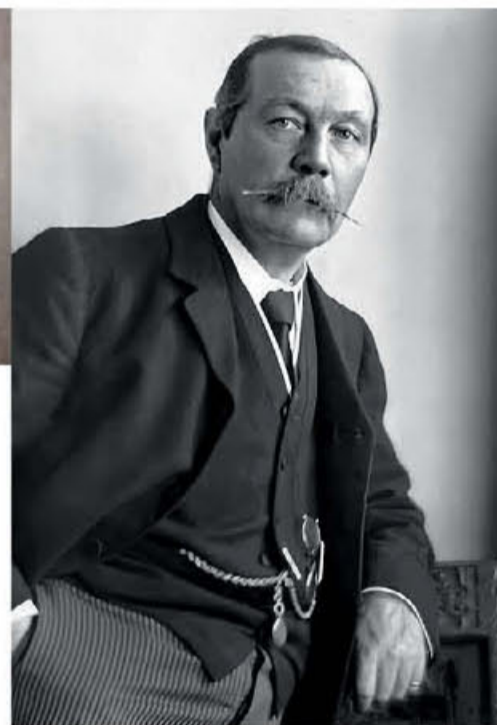
Μέσα σε αυτό το κλίμα, η ονοματοδοσία των γιγάντιων σαυροειδών θα συνέβαλλε τόσο στη συγκρότηση της παλαιοντολογίας ως επιστήμης όσο και στην εξάπλωση μιας δεινοσαυρομανίας. Παράλληλα με τον Γουίλιαμ Μπάκλαντ, τα οστά των πλάσμάτων αυτών στη Μεγάλη Βρετανία μελετούσαν διάφοροι επίδοξοι «νονοί». Όπως σημείωνε τον περασμένο Μάρτιο στο «Sunday Times Magazine» ο συγγραφέας και ιστορικός Τομ

Η μανιώδης αναζήτηση απολιθωμάτων θα οδηγούσε τους αμερικανούς παλαιοντολόγους Εντουαρντ Ντρίνκερ Κόουπ και Οθνιελ Τσαρλς Μαρς στην ταυτοποίηση 136 νέων ειδών δεινοσαύρων - και σε μέχρις εσχάτων ανταγωνισμό με κλοπές, δωροδοκίες, συκοφαντίες, καταστροφές δειγμάτων, απόπειρες διακοπής της χρηματοδότησης του αντιπάλου και ανελέητες αντιπαραθέσεις σε επιστημονικές επιθεωρήσεις από το 1877 έως το 1892

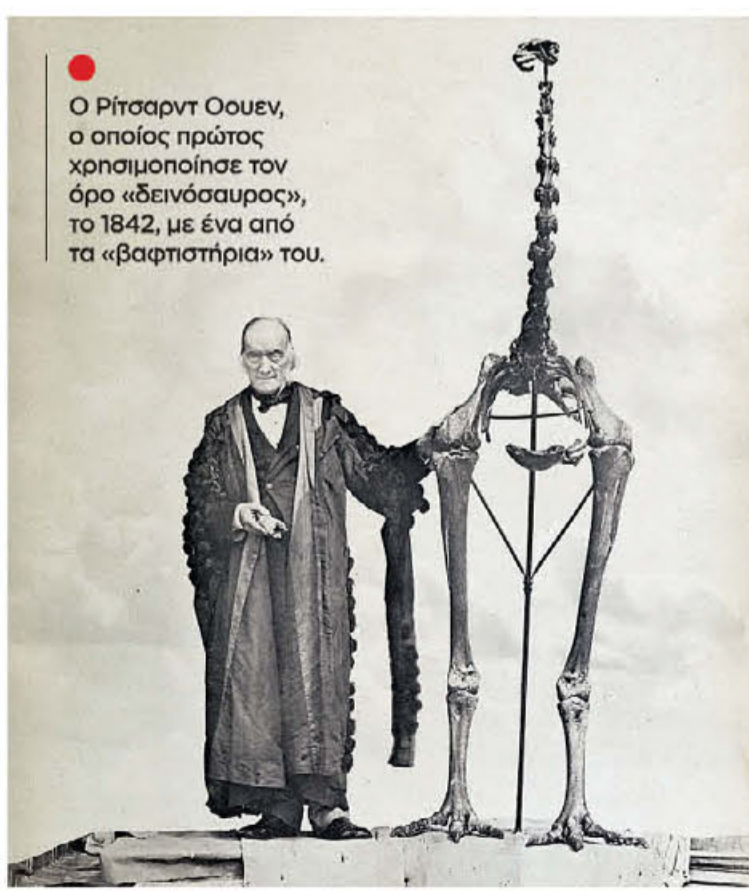

Επάνω: Ο Ζορζ Κιβιέ, επονομαζόμενος και «πατέρας της παλαιοντολογίας». **Δεξιά:** Στον «Χαμένο κόσμο» οι εξερευνητές του Άρθουρ Κόναν Ντόιλ συναντούν δεινοσαύρους στα βάθη του Αμαζονίου.

Χόλαντ, την ίδια περίοδο ο γιατρός Γκίντεον Μάντελ, λάτρης της παλαιοντολογίας, γοητευόταν από τμήματα της γνάθου ενός κολοσσιαίου ζώου που είχαν βρεθεί σε ένα ορυχείο στο Σάσεξ. Συνειδητοποιώντας ότι τα δόντια του έμοιαζαν με εκείνα του ιγκουάνα, έσπευσε τον Δεκέμβριο του 1824 να ενημερώσει τη Φιλοσοφική Εταιρεία του Πόρτσμουθ ότι κατοχύρωνε την ονομασία «ιγκουανόδοντα». Οκτώ χρόνια αργότερα, το 1832, θα έσπευδε να βαφτίσει άλλο ένα κολοσσιαίο ερπετό «με μια εντυπωσιακή σειρά ραχιαίων αγκαθιών», τμήματα του οποίου είχαν βρεθεί σε ένα δάσος του δυτικού Σάσεξ: ο «υλαιόσαυρος», η σαύρα των δασών, ήταν γεγονός. Στο μεταξύ, στο Ντόρσετ, η κυνηγός απολιθωμάτων Μαίρη Ανιγκ ανακάλυψε πληθώρα δειγμάτων τα οποία στο παρελθόν λυμαίνονταν τις θάλασσες και τους αιθέρους και αργότερα θα καταγράφονταν στις δέλτους της παλαιοντολογίας ως «πλησιόσαυροι» και «σπεροδάκτυλοι». Ηδη όμως η άτακτη διαδικασία προξενούσε τη

δυσφορία των θεσμικών εκπροσώπων της γνώσης: το αναδυόμενο γεωλογικό παρελθόν της Γης έχρηζε συστηματικής επεξεργασίας, όχι τυχαίων παρεμβάσεων. Στο σημείο αυτό εισέρχεται στη σκηνή ο Σερ Ρίτσαρντ Οουεν. Βιολόγος, συγκριτικός ανατόμος, παλαιοντολόγος, καθηγητής στο Βασιλικό Κολέγιο, επιμελητής του Χαντεριανού Μουσείου του Λονδίνου από το 1849 και επιθεωρητής του τμήματος Φυσικής Ιστορίας του Βρετανικού Μουσείου από το 1856, ο Οουεν εξέδωσε μεταξύ 1849 και 1884 ένα μνημειώδες τετράτομο έργο για τα βρετανικά απολιθώματα των ερπετών της Μεσοζωικής Περιόδου (252-66 εκατομμύρια χρόνια π.Χ.). Προϊόν εξαντλητικής τεκμηρίωσης και περιγραφής, λέγεται επίσης ότι συνόψιζε ουκ ολίγα από τα επιτεύγματα ερασιτεχνών ομολόγων του όπως ο Μανιέλ και η Ανιγκ, χωρίς να τους τα αποδίδει. Διαβλέποντας την ανάδυση της φυσικής ιστορίας ως πεδίου μελέτης αυξανόμενης σημασίας, ο Οουεν προπαγάνδισε δυναμικά

Ο Ρίτσαρντ Οουεν, ο οποίος πρώτος χρησιμοποίησε τον όρο «δεινόσαυρος», το 1842, με ένα από τα «βαφτιστήρια» του.

την απόσπαση των συλλογών της από το Βρετανικό Μουσείο και σε αυτόν οφείλεται η ανέγερση του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας στο Σάουθ Κένσινγκτον το 1881. Στο βιβλίο του με τίτλο «Μια πραγματικά μικρή ιστορία περί των πάντων (σχεδόν)» (εκδ. Μεταίχμιο) ο διάσημος εκλαϊκευτής Μπιλ Μπράισον του αποδίδει ούτε λίγο ούτε πολύ τη μεταμόρφωση της έννοιας του μουσείου στον προσανατολισμένο στο ευρύ κοινό, όχι στους λογίους, θεσμό που όλοι γνωρίζουμε. Ωστόσο, γνωστός έως σήμερα παραμένει για κάτι άλλο: το 1842 ήταν εκείνος που επινόησε τον όρο «δεινόσαυροι» για το σύνολο των προϊστορικών σαυροειδών.

«Ο πόλεμος των οστών» και η pop culture

Από τη στιγμή της επινόησής τους οι δεινόσαυροι απέκτησαν τεράστια επιρροή στη συλλογική συνείδηση της Δύσης. Ένα μέρος της οφειλόταν προφανώς στην αυθεντία της επιστήμης: η ανάκτηση της γνώσης και η δυνατότητα

ΑΝΘΙΣΜΕΝΟ ΜΠΕΡΓΚΑΜΟ

• Οι κεραμωτές στέγες της Ανώ Πόλης με τα ωραία σπίτια, τις εκκλησίες και τις νεότερες γειτονιές στα πόδια της.

Η άνοιξη είναι η ιδανική εποχή για ένα ταξίδι σε μια από τις ομορφότερες πόλεις της Ιταλίας, που δοκιμάστηκε όσο λίγες από την πανδημία της COVID-19.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΑ ΒΙΔΙΟ

Μάρτιος του 2020. Η ανθρωπότητα παρακολουθούσε σοκαρισμένη τα δραματικά τηλεοπτικά πλάνα από το Μπέργκαμο, με εκείνο το μακάβριο κομβόι στρατιωτικών οχημάτων που μετέφερε δεκάδες φέρετρα στο αποτεφρωτήριο. Η ιστορική πόλη του ιταλικού Βορρά πλήρωσε τότε εξαιρετικά βαρύ τίμημα στον βωμό της COVID-19, θρηνώντας χιλιάδες νεκρούς. Πέρασαν τέσσερα χρόνια. Το Μπέργκαμο ανέκαμψε, αλλά δεν ξέχασε – πώς θα μπορούσε άλλωστε; Τίμησε και τον εφετηνικό Μάρτιο με σειρά εκδηλώσεων τους αδικοχάμενους κατοίκους του. Την ίδια στιγμή, ολάνθιστο και ελεύθερο πια από τον φόβο, αφήνοντας πίσω την πιο μελανή σελίδα της νεότερης ιστορίας του, υποδέχθηκε την άνοιξη. Τη νέα εποχή της αναγέννησης, της ανανέωσης και της επανεκκίνησης που εκεί, στους καταπράσινους λόφους της Λομβαρδίας, «ξεσπάει» σαν μια οργανική γιορτή χρωμάτων και αρωμάτων που δεν μπορεί παρά να εμπνεύσει χαρά και αισιοδοξία.

Εντυπωσιακά όμορφη και μεγαλειώδης, η πόλη στέκεται πάνω σε μια σειρά από λόφους, απολαμβάνοντας τη θέα στη γύρω περιοχή. Και επιβεβαιώνοντας κάθε στιγμή με την ιδιαίτερη όψη της πως δικαίως γίνεται όλο και πιο δημοφιλής προορισμός για τους τουρίστες που καταφθάνουν στην Ιταλία – και για τους επισκέπτες του κοντινού Μιλάνου, που κάνουν συχνά ημερήσιες εκδρομές στην περιοχή. Είναι ανοιχτόκαρδο το Μπέργκαμο, είναι όμως την ίδια στιγμή και τρυφερά μελαγχολικό, όπως όλες οι παμπάλαιες πόλεις της Ιταλίας οι οποίες στα ιστορικά κέντρα τους διατήρησαν την εικόνα που είχαν πριν από αιώνες. Μια εικόνα στην οποία σήμερα συνυπάρχουν η ανάμνηση του λαμπρού παρελθόντος αλλά και η φθορά που φέρνει μαζί του ο χρόνος.